

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИЗ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

КУЛЬТУРА ЯК ФЕНОМЕН ЛЮДСЬКОГО ДУХУ (БАГАТОГРАННІСТЬ І НАУКОВЕ ОСМИСЛЕННЯ)

Збірник тез доповідей
VI Міжнародної наукової конференції курсантів, студентів,
аспірантів та ад'юнктів
23-24 листопада 2023 року

Львів 2023

впливати на сучасне українське суспільство, будучи ключовим елементом формування національного ідентитету та освітньої традиції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Енциклопедія історії України: Т. 9. Прил – С / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. - К.: В-во «Наукова думка», 2012. - 944 с.
2. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://visitukraine.today/>
Електронний ресурс. Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/>

УДК 378:37.091

РОЛЬ ЕТИКИ В СТВОРЕННІ ДОСТУПНИХ КУЛЬТУРНИХ ПРОСТОРІВ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Яна ЮСИП

*Науковий керівник – Остап БІЛЕЦЬКИЙ, викладач кафедри
соціальної роботи , управління та суспільних наук
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

Інвалідність - це стан, коли фізичні, психічні чи соціальні обмеження ускладнюють здатність особи виконувати звичайні щоденні функції. Важливо створювати суспільство, яке дотримується принципів інклюзії та надає підтримку для повноцінного життя людей з інвалідністю.

Люди з інвалідністю - невід'ємна частина різноманіття суспільства, які заслуговують на повагу, рівні можливості та участь у всіх сферах життя. Важливо створювати середовище, що сприяє їхній інклюзії та забезпеченню дотримання їхніх прав [4].

Етика грає ключову роль у створенні доступних культурних просторів для людей з інвалідністю, оскільки вона визначає принципи справедливості, поваги та рівності. Забезпечення доступності включає у себе розуміння потреб різних індивідів та намагання зменшити фізичні, соціальні та культурні бар'єри. Етичні принципи допомагають забезпечити, що кожна особа, незалежно від інвалідності, може повноцінно брати участь у культурному житті.

Етика для людей з інвалідністю означає визнання їхнього гідного ставлення, поваги до їхніх прав і потреб. Це також включає в себе забезпечення рівних можливостей, уникання дискримінації та створення умов для повноцінної участі в суспільстві. Етика взаємодії з людьми з інвалідністю ґрунтується на принципах справедливості, рівності та взаємоповаги. Етика у формуванні доступних культурних просторів для людей з інвалідністю, вимагає врахування потреб різних груп і визначення, як можна забезпечити їм повноцінний доступ до культурних заходів. Це означає не лише створення фізично доступних місць, але й усунення стереотипів та побудову включної культурної сцени, що відображає різноманіття та повагу до всіх членів суспільства. Етика щодо людей з інвалідністю включає в себе повагу до їхнього гідності, незалежності та права на повноцінне життя. Важливо враховувати їхні потреби та дозволяти самовираження в умовах, що відповідають їхнім можливостям. Етика також вимагає уникання стереотипів та дискримінації, сприяння інклюзивності та створення умов для активної участі людей з інвалідністю в різних сферах життя. Вона визначає для людей з інвалідністю взаємовідносини та ставлення в суспільстві. Вона важлива, оскільки допомагає забезпечити повагу до їхньої гідності, розуміння їхніх унікальних потреб та надає можливість брати участь в різних аспектах життя без стигми чи обмежень. Етичне ставлення сприяє формуванню інклюзивного суспільства, де кожна людина, незалежно від своїх можливостей, відчуває себе повноцінною та захищеною [3].

Доступні культурні простори для людей з інвалідністю включають в себе фізичну доступність та врахування різноманітних потреб аудиторії. Це може включати рампи, ліфти, адаптовані туалети, а також спеціальні служби для людей із сенсорними або руховими обмеженнями. Крім того, важливо розглядати аспекти, які стосуються доступу до інформації, такі як підписи для глухих, аудіодескрипції для слабозорих та інші адаптації, що забезпечують повноцінну участь у культурних подіях для всіх. Культурні простори для людей з інвалідністю повинні бути призначеними для всіх, забезпечуючи доступ та комфорт для різних індивідуальних потреб. Це включає в себе адаптацію фізичного середовища, таку як рампи і пандуси, а також забезпечення можливості взаємодії з культурними засобами через технології або спеціальні послуги. Важливо також розглядати елементи доступу до інформації та взаємодії, забезпечуючи субтитри та інші засоби для полегшення участі у культурних подіях для всіх груп інвалідності. Головна ідея полягає в тому, щоб створити інклюзивне середовище, де кожен може насолоджуватися культурними подіями, незалежно від своїх можливостей чи обмежень.

Способи вирішення щодо етики культурних просторів для людей з інвалідністю:

- Інклюзивний підхід- це забезпечення доступності та врахування потреб різних індивідів;
- Консультація зі спільнотою – це врахування думок та досвіду осіб з інвалідністю при плануванні та створенні просторів.
- Посилення свідомості – включає в себе проведення освітніх заходів для громадськості та працівників культурних установ з питань інвалідності та етики.
- Створення політик інклюзії – це визначення чітких правил та стандартів, які гарантують рівні умови для всіх.

- Співпраця з організаціями - взаємодія з організаціями, що представляють інтереси людей з інвалідністю, для забезпечення конструктивного внеску.

- Постійний моніторинг та оновлення - періодична перевірка та модифікація просторів для врахування змін у потребах і технологіях [1].

Ці заходи спрямовані на створення етичних, інклюзивних та справедливих культурних просторів для всіх.

Таким чином етика відіграє важливу роль у створенні доступних культурних просторів для людей з інвалідністю, визначаючи принципи справедливості, поваги та рівності. Забезпечення інклюзії та врахування різноманітних потреб сприяє створенню середовища, де кожна особа може вільно та повноцінно взаємодіяти з культурою. Етичний підхід передбачає консультацію зі спільнотою, освіту суспільства, розробку інклюзивних політик і постійний моніторинг, створюючи таким чином простори, які відзначаються взаємоповагою та рівністю усіх їх користувачів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гамрецький І.С. Інтеграція людей з особливими потребами у суспільство як прояв ціннісного і толерантного ставлення до людей / І.С. Гамрецький, О. В. Столяренко, // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами. – 2012. – № 9. – С. 27-39.

2. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально- методичний посібник/ Кол. авторів: Софій Н.З., Найда Ю.М. та ін. За заг. ред. Даниленко Л.І. – К.: 2017. – 128 с.

3. Іванчук М.Г. Інтегративний характер формування етичних якостей

особистості. Педагогіка і психологія. 2010. № 1. С. 66 – 72.

4. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник / за заг. редакцією Байди Л.Ю., Красюкової-Еннс О.В. / кол. авторів : Байда

Л., Красюкова-Еннс О, Буров С., Азін В, Грибальський Я., Найда Ю. – К., 2012. – 216 с.

5. Купина М. Виховуємо етичні почуття. Освітнянин. 2007. № 4. С. 18–19. 40.

6. Кравченко О. О. Соціальна реабілітація осіб з інвалідністю: погляд у минуле та перспективи сьогодення / О. О. Кравченко / 2017. – С. 31–34.

7. Остролицька Л.І. Соціальна робота з дітьми та молоддю з інвалідністю: міфи та українська реальність / Л.І. Остролицька // Педагогічний посібник 2012. – Вип. 16. – С. 242 – 247.

8. Про становище людей з інвалідністю в Україні. Національна доповідь / Мінпраці України, Держ.установа «Наук.-дослід. ін-т соц.-труд. відносин». – К., – 2008. – 200 с.

УДК 821.521-312.1.09"18/19"М.Огая:176

СЕКСУАЛЬНІСТЬ ЯК (НЕ)КУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН (НА ПРИКЛАДІ ТВОРУ "VITA SEXUALIS" МОРИ ОГАЯ)

Андрій ДУЛЬЧАК

Львівський національний університет імені Івана Франка

Література здавна є таким унікальним і специфічним об'єктом, для якого майже не існує меж у висвітленні всеосяжності людського буття. Тема лібідо та його виявів – надзвичайно ласий шматок для письменників, що намагаються розгадати цю складну енігму й подати її розгадку на сторінках своїх творів.

Водночас культура як явище є багатогранним континуумом, який уміщає в собі надбання різних феноменів, доволі часто навіть метафізичних, що є результатами втілення людського духу, й одним із таких сміливо можна вважати людську сексуальність. Світлана

**ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК НОВІТНЯ
ФОРМА ІСНУВАННЯ КУЛЬТУРИ**

<i>Ксенія ОЛЕКСИН</i> РЕЛІГІЯ ЯК ГОЛОВНЕ ЯВИЩЕ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ.....	204
<i>Остан БІЛЕЦЬКИЙ</i> МОРАЛЬНА КУЛЬТУРА РЯТУВАЛЬНИКА: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ.....	207
<i>Тетяна СТРЮК</i> ВПЛИВ ПЕДАГОГІЧНИХ ПОГЛЯДІВ ПОЗИТИВІСТІВ НА РОЗВИТОК ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	210
<i>Вікторія КОНОВАЛЕЦЬ</i> ЕТИЧНЕ ТА ЕСТЕТИЧНЕ В КУЛЬТУРІ.....	215
<i>Софія МАНЬКО</i> РОЛЬ КИСЬОВО-МОГИЛЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ В ЖИТТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.....	218
<i>Яна ЮСИП</i> РОЛЬ ЕТИКИ У СТВОРЕННІ ДОСТУПНИХ КУЛЬТУРНИХ ПРОСТОРІВ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ	220
<i>Андрій ДУЛЬЧАК</i> СЕКСУАЛЬНІСТЬ ЯК (НЕ)КУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН (НА ПРИКЛАДІ ТВОРУ "VITA SEXUALIS" МОРІ ОГАЯ).....	224
<i>Христина ПАРАЦЯК</i> РОЛЬ ЕЛЕКТРОННИХ ПІДРУЧНИКІВ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	229
<i>Юлія МАЦУЛА</i> ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА КУЛЬТУРНИЙ ІНТЕРНЕТ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	232